

Forfatter: Kidde, Harald

Titel: Udrag fra Jærnet

Citation: Kidde, Harald: "Jærnet", i Kidde, Harald: *Jærnet*, udg. af Knud Bjarne Gjesing ; Thomas Riis , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, isamarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, cop. 1990, s. 309. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-kidde04ny-shoot-idm140608065075248/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Jærnet

om hans bundløse Lader, om hans Ære ved Frugt som ved Forspildelse ...

Men – nej, nej! falske Vidnesbyrd mod Gud! For hvert Sædekorn, der forspildtes, forrægtedes hans Navn, fortabtes han selv! Af Evighed kunde kun Evighed komme! Derfor: op du Menneske, hans Skabning, og frels din Skaber! se, gav han dig Jærnet og Døden: Sværdet, i Hænde, han gav dig også Jærnet og Livet: Blodet! Så genfød ham af ham selv! Lyde ham ved at dø? Nej, tjene ham ved at leve!

»Tak, dér har vi gamle Noah med Årets Regnskaber! lo Gudmoder. »Ja, ja velan! det er dets sidste Hverdag inden Jul – som varer til Sanct Knut! Men I Børn, løb I ud og fejrlusse!»

Lucia-Aften, Lysfesten af Årets længste Nat, for Syracusas blinde Helgeninde, der fik sit Syn igen ... det hellige Oprør mod Gud i hans eget Navn!

Dér stod Susanna, gylden og stor, midt i det Båls Skær, hvori Gudmoder talte det Regnskab efter, som Dødsbæreren rakte hende, og som Bror af Ekestam over hendes Skulder gjorde op til sidste Runestykke – som var den hans.

Men Susan, vi Børn, den nye Slægt – dit svømmende Blik, dine saftige Mundvige, dit brede Bryst: har du ikke Plads til os alle, til mig som til Brynte?

Om Guds forstodte Barn generobrer sit Hjem, er det da hans minde end den kære Arvings? giver han ikke sin Fader to Sønner for én? hans Hus dobbelt Ære? Ja mer! Kun hvo, der overvandt Gud, er ham lig, af hans Styrke! Kun han værdig at arve hans Magt!

Ingel Lydinghielm, Bror af Ekestam, Gudmoder Hulda, jeg skal hævne Eder! jeg skal bekæmpe den Gud, der besjrede Eder, jeg, Bærnet, Miraklet!

Ti Brynte, er hun din ved Guds og Menneskers Samtykke, er hun min ved deres Fornægtelse! ja min tusindfold ved min Kamp for Faderens Ære: hans Søns Fodselsret! *Din* ved Styrke! men *min* ved Sygdom! Vor!

Men Olof og Adrian? Hvorledes sagde Farbroder: »Syren viser, at intet kan fortære Jærnet!»

Vi skal forgå i dig, Susanna, alle, efter Guds Lov! Men *hvem* skal genopstå som din og »Bjærgets» Herre?

Den, Gud bestemte som sin ved Lykken eller ved Smerten? den,

han kårrede at forherlige ham som hans hundrede Fold eller som hans Overflods golde Strå?

Kæmp du, Gud, for din mindre Ære! jeg kæmper for din større: for dig selv i den Skabning, som du fornægtede, for din Kraft i det Sædekorn, du smed blandt Stene! I *mig* genfødtes dine tusinde Ax kastede for Fugle, for Sol, for Hvermands Fod! Vælg, Gud! Vælg, Susan! men vælg nu i Nat, Lucia-Nat, Natten hvoraf Lyset og Svaret fødes!

Ja, hvorledes var det? hvad fortalte Moder om Lucia-Nat derhjemme i Danmark? Om han forsøgte Gud – og Susan? om de var dem, han troede – eller de ene boede således i hans Hjærte: om de var Opstandelsens eller Forgængelsens Kilde: Lov eller Lune! om de og deres Gaver var Tilbedelse eller Forhandelse værd! Nu skulde den gyldige Prove gøres!

»Susan,« hviskede han, tæt i hendes Øre, »Moder siger, at derhjemme på Sjælland, på hendes Faders Lysgård i Hareskoven, dér tændte Pigerne Lucia-Nat, når Klokken slog tolv, Lys for at se i deres Spejl, hvem de skulde få til Brudgom. Tænd Lys i Aften ved dit Spejl, Susan, og se efter!«

Han lo, men hans Øjne brændte i hendes, i Bryntes, Olofs og Adrians. Han sitrede af Munterhed, af Afgørelsens Fare og Lyst, som ved Ulvenes Spring om hans Faders Slæde: Liv eller Død? Gud eller Djævel?

»Hvad? ja! ja! det er morsomt, det vil jeg se → Susanna kneb lystent Øjnene til, hun gøs sammen i Skødet, med halvåben Mund, »hvorfor har du ikke fortalt det de andre År? Kom!«

Brynte, du kårre Brudgom – Steffan lo mod hans rynkede Pande – og du, Olof, du standhaftige Fornægter, er hun sværere at vinde – og at forsage, end I troede? er Livet vanskeligere og dyrere end I mente? Er I ej sikrere på hende og for hende end jeg? Fornemmer I, at Dødsbæreren står der henne bag jer i den længste Nat?

»Kom så!«

Susanna smuttede fra Lysringen ind i Mørket og Steffan efter hende. Og de andre? Jo, han lo – han hørte dem bag sig, alle Tre, omsider utrygge i Fornægtelse som i Sejr!

Og selv fløj han ned ad Trappen som Gudmoder Huldas Brødre en Gang: til Fald eller Sejr! til Spillet om Gud!

Gør du, Gudmoder, dit Regnebræt op med Dødsbæreren, og tæl,